

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ស.ដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសិករ ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

**សំណើតាមវិធាន ៨៧ សុំការដាក់ឯកសារថ្លៃសម្រាប់
គោលបំណងជីវិតស្រូវដេញដោលសាក្សី TCW-321**

ដាក់ដោយ:

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា

សុន អរុណ
Michiel PESTMAN
Victor KOPPE
Andrew IANUZZI
Jasper PAUW
ព្រំ ផល្លា
Devika KAMP
Scarlet WAGNER

ផ្ញើជូន:

សហជនជាប់ចោទ

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

PICH Ang
Elisabeth SIMONNEAU-FORT

សំណើ

១. មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ នួន ជា (“ក្រុមមេធាវីការពារក្តី”) តទៅនេះសូមដាក់សំណើនេះដើម្បីដាក់ឯកសារជាក់លាក់នៅចំពោះមុខសាក្សី TCW-321 -ជាពិសេសបទសម្ភាសន៍ចំនួនពីរដែលធ្វើឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជានៅឆ្នាំ ២០០៣ ¹(“កិច្ចសម្ភាសន៍របស់ DC-Cam”) ដើម្បីធ្វើតេស្តពីភាពគួរឱ្យជឿទុកចិត្តបានរបស់សាក្សីរូបនេះ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបញ្ជាក់ឡើងវិញពីជំហរដ៏រឹងមាំរបស់ខ្លួនថាវិធាន៨៧ របស់ អវតក(វិធានផ្ទៃក្នុង)² មិនអាចយកមកអនុវត្តបានទេទាក់ទងនឹងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់តែសម្រាប់គោលបំណងនៃការជជែកសួរដេញដោលសាក្សី ហើយមិនដូច “ភស្តុតាង” សារធាតុដែលបានដាក់កាលពីលើកមុនទេ- ក៏មិនមានបំណងដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រាប់ការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃខ្លឹមសាររបស់វាដែរ។ ទាក់ទងនឹងចំណុចនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមដាក់បញ្ចូលសារណានានាដែលមាននៅក្នុងសំណើលើកមុនរបស់ខ្លួន “ការជូនដំណឹងពីឯកសារសម្រាប់ជជែកសួរសាក្សី TCW-487”³។ ប៉ុន្តែដោយសារការបដិសេធរបស់អង្គជំនុំជម្រះលើបញ្ហានេះ មេធាវីការពារក្តីត្រូវបង្ខំចិត្តអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដែលមានកំហុសរបស់អង្គជំនុំជម្រះ⁴ ។

¹ មើលឯកសារ IS-19.200 “កិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ ទីង លាប ដោយ វ៉ាន់ថាន ពៅដាវ៉ា” ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៣, ERN 00184210–00184212 និង IS-19.203 “កិច្ចសម្ភាសន៍ ជាមួយ ធាវី គួយ ដោយ អ៊ីសា ឧស្មាន” ថ្ងៃទី ១៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៣, ERN00184162–000184163 ។ កំណត់សម្គាល់: ឯកសារនេះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជី interface ឯកសាររបស់អង្គជំនុំជម្រះដែលអាចរកបាននៅគ្រប់ភាសាទាំងអស់នៅថ្ងៃទី១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ។

² សូមមើលវិធានផ្ទៃក្នុង អវតក (វិសោធនកម្មលើកទី៨) ថ្ងៃទី៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ។

³ មើលឯកសារ E-206 ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00811080–00811083 ។ មេធាវីការពារក្តីបញ្ចូលនូវសារណាផ្ទាល់មាត់លើកមុនរបស់ខ្លួន និងកត់សម្គាល់ថាអង្គជំនុំជម្រះនេះ មិនទាន់ដោះស្រាយនៅឡើយទេ។ សូមមើលខាងលើឧបសម្ព័ន្ធនៃ (មានចែងសារណាលើកមុន) ។

⁴ សូមមើលឯកសារ No E-199 (អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទៅកាន់ភាគីទាំងអស់នៅក្នុងករណី ០០២ កម្មវត្ថុ: សេចក្តីណែនាំទាក់ទងនឹងការដាក់ឯកសារ សម្រាប់គោលបំណងនៃការជជែកសួរដេញដោលសាក្សី” ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១២, ERN 00809908 (“អនុស្សរណៈស្តីពីការដាក់ឯកសារសម្រាប់គោលបំណងនៃការជជែកសួរដេញដោលសាក្សី”) ។

សំណើតាមវិធាន ៨៧ សុំការដាក់ឯកសារឱ្យសម្រាប់គោលបំណងជជែកសួរ ទំព័រ ១ នៃ ៣

២. ជាឯកសារសក្តានុពលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ជជីកសួរដេញដោលសាក្សី កិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា “បំពេញបានលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន៨៧(៣)”^៥។ ឯកសារនេះគឺពិតជាពាក់ព័ន្ធ ដោយសារតែភាពគួរឱ្យជឿទុកចិត្តបានរបស់សាក្សី គឺតែងតែជាបញ្ហានៅក្នុងការជំនុំជម្រះរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ និងគ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយក្រៅវិធាន៨៧(៣)អនុវត្តន៍នោះទេ^៦។ ចំពោះវិធាន៨៧(៤) កិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាចេញនៅមុនការចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះ^៧។ ប៉ុន្តែទាំងមេធាវីការពារក្តី ឬភាគីផ្សេងទៀត បើសិនជាគ្មានប្រាជ្ញាញាណទេ ពិតជាមិនអាចព្យាករបានពីភាពពាក់ព័ន្ធរបស់ឯកសារទាក់ទងនឹងសាក្សី TCW-321 បានទេ ដែលកាលបរិច្ឆេទ និងការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីរូបនេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់ដាច់ៗបន្ទាប់ ពី“ការចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះ”។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់រួចមកហើយ ការសាកសួរបដិសាក្សីគឺមិនមែនគ្រាន់តែបានរៀបចំតែប៉ុន្មានខែឬសប្តាហ៍ជាមុនផ្នែកលើព័ត៌មានជាសម្បត្តិកម្មនោះទេ។ ប៉ុន្តែមេធាវីការពារក្តីពិបាកក្នុងការទទួលបានប្រធានបទនៃភាពពាក់ព័ន្ធ ដែលស្ថិតនៅក្រៅដែនកំណត់នៃកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី TCW-321 ។

៣. អាស្រ័យហេតុនេះ មេធាវីការពារក្តីស្នើការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ កិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាសម្រាប់គោលបំណងនៃការជជីកសួរដេញដោលសាក្សីក្នុងអំឡុងពេលការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី TCW-321។ មេធាវីការពារក្តីមិនទាន់កំណត់ថា តើកិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជានេះមាននៅក្នុងបញ្ជីឯកសារ និងបញ្ជីវត្ថុតាងរបស់ភាគីផ្សេងៗទៀត ឬយ៉ាងណានោះទេ ដែលព័ត៌មានបែបនេះ មិនមានភាពពាក់ព័ន្ធយ៉ាងច្បាស់ចំពោះការវិភាគលើភាពទទួលយកបាននៃឯកសារសម្រាប់ការជជីកសួរដេញដោលសាក្សី។

⁵ អនុស្សរណៈស្តីពីការដាក់ឯកសារសម្រាប់គោលបំណងនៃការជជីកសួរដេញដោលសាក្សី នៅកថាខណ្ឌទី២ ។

⁶ កិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាគឺ (i) ពាក់ព័ន្ធ, (ii) មាននៅក្នុងដែនរបស់ភាគី ឬភាគីអាចរកបាន, (iii) សក្តីសមសម្រាប់វាយតម្លៃភាពគួរឱ្យជឿទុកចិត្តបានរបស់សាក្សី, (iv) ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ និង(v) ក៏មិនមែនជាឯកសារមិនបានដែរ ហើយក៏គ្មានបំណងពន្យារដំណើរការនីតិវិធីនោះទេ ។ សូមមើលវិធាន ៨៧(៣)(១)-(៥) ។

⁷ វិធាន ៨៧(៤)។

សហមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

នួន ឆុន

Michel PESTMAN

Jasper PAUW

សំណើតាមវិធាន ៨៧ សុំការដាក់ឯកសារថ្មីសម្រាប់គោលបំណងជំរឿន

ទំព័រ ៣ នៃ ៣

ដេក្រូដេលសាក្សី TCW-321 (Impeachment)